

อนึ่ง ถ้ารักษาโดยให้เหล็กกินแล้วประมาณ 3 สัปดาห์ ผู้ป่วยไม่มีสีเลือดขึ้น ควรส่งเข้าตรวจในโรงพยาบาล เพราะผู้ป่วยบางรายอาจมีภาวะ achlorhydria gastrica ซึ่งทำให้การดูดซึมเหล็กจากลำไส้เสียก็ได้ เหตุผลที่ให้อาหารเปลี่ยนแปลงหลังให้การรักษา ๓ สัปดาห์ ก็เพราะในรายซึ่งขาดธาตุเหล็กมาก ๆ เมื่อได้รับยาจะให้ผลตอบรับโดยเกิด reticulocyte crisis ภายในระยะเวลา ๒ สัปดาห์

ศจ.น.พ. ประยูติ ลักษณะพุกด์
หน่วยโลหิตวิทยา แผนกอายุรศาสตร์
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

คำถาม

ผมมีผู้ป่วยเป็นเด็ก ๒ ราย มีอาการอัมพาตที่หน้า ตรวจร่างกายทั่วไปไม่พบอะไรซึ่งผิดปกติ ตรวจเลือดและบัสสวาระก็ปกติ อยากทราบว่าเกิดจากสาเหตุอะไรและควรจะรักษาอย่างไร

คำตอบ

อาการอัมพาตที่หน้าในเด็ก ซึ่งตรวจไม่พบอาการแสดงทางระบบประสาทอื่น ๆ ที่คุณหมอดูมา เข้าใจว่าหมายความถึงอาการซึ่งเกิดจากพยาธิสภาพที่ lower motor neurone หรือที่เรียกว่า Bell's palsy สิ่งตรวจพบในโรคนี้คือ หน้าซีกนั้นขยับเขยื้อนได้น้อยลงหรือไม่ได้เลย หลับตาไม่สนิทและยกคิ้วไม่ได้ นอกนั้นไม่พบอะไรที่ผิดปกติ จำนวนหนึ่งของผู้ป่วยโรคนี้มีส่วนสาเหตุจาก หูส่วนกลางอักเสบ basal skull fracture herpes zoster ของ geniculate ganglion

และเนื้องอกในหูส่วนกลางซึ่งเรียกว่า glomus jugulare tumour การตรวจหาสาเหตุทำได้โดยตรวจหูด้วย otoscope ส่วนในรายที่เป็น herpes zoster อาจพบ bleb ของ herpes บนเหงือกบริเวณฟันกราม นอกจากนี้ eosinophilic meningitis และ neuropathy หลังฉีดวัคซีนก็อาจทำให้เกิดอาการนี้ได้ การตรวจน้ำไขสันหลังหา eosinophil และสอบถามประวัติฉีดวัคซีน จะช่วยในการวินิจฉัยโรคทั้ง ๒ ชนิดนี้ตามลำดับ วิธีรักษาคือ แก้อาการที่เป็นสาเหตุ อาการก็จะหายไป

ผู้ป่วยอีกจำนวนหนึ่งซึ่งไม่ทราบสาเหตุ เข้าใจว่าเกิดจากการติดเชื้อโรคไวรัส พวกนี้รักษาโดยให้ prednisolone ระยะเวลาสั้น ภายใน 3 วัน หลังจากเริ่มมีอาการจะช่วยให้ทุเลาเร็วขึ้น แต่ถ้าให้ prednisolone ซ้ำกว่าระยะนี้ เข้าใจว่าไม่เกิดประโยชน์ อย่างไรก็ตาม โรคนี้ก็จะทุเลาได้เองโดยไม่ต้องรักษา ข้อแนะนำอีกข้อคือ ในรายที่ตาหลับไม่ลงมาก ต้องให้ปิดตาหรือใส่แว่นดำเพื่อป้องกันตาอักเสบจากตาซึ่งเปิดอยู่ตลอดเวลา

พ.ญ. อังคณา อินทรโกเสศ

หน่วยประสาทวิทยา แผนกประสาทวิทยาและจิตเวช
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

คำถาม

ในรายที่เป็น osteoarthritis ของข้อเข่า ได้รับการรักษาทางยาเต็มที่แล้วแต่อาการไม่หาย